

MUDr. Jana Příkladná Histopatologická laboratoř s. r. o. Matice školské 17 371 02 České Budějovice		Kód dokumentu: LP
Vydání: 6.	Počet stran: 17	
Datum vydání: 1. 1. 2024	Platné od: 1. 1. 2024	
Rozdělovník		
Výtisk č. 1	Umístění 1.p. č. 2	Odpovědná osoba MUDr. Ondřej Nikolov Podpis
Rozdělovník a seznámení pracovníků vedeno ve formuláři F 11 a F35 Seznam klinických lékařů		

Laboratorní příručka

Revize			
Datum revize	Jméno a podpis	Datum revize	Jméno a podpis
1.1.2021	MUDr. Nikolov		
3.1.2022	MUDr. Nikolov		
5.1.2023	MUDr. Nikolov		
4.1.2024	MUDr. Nikolov		

Zpracoval: Katarína Vránová <i>manažer kvality</i>	Zkontroloval: MUDr. Ondřej Nikolov <i>vedoucí laboratoře</i>	Výtisk číslo: 1
Schválil: MUDr. Ondřej Nikolov <i>vedoucí laboratoře</i>		

MUDr. Jana Přádná Histopatologická laboratoř S. r. o. Matice školské 17 371 02 České Budějovice	Laboratorní příručka	Platné od: 1. 1. 2024
		Změna: 1. 1. 2024
		Vydání č.: 6

--	--	--	--

OBSAH

1. Úvod.....	3
2. Základní informace o laboratoři.....	3
3. Zaměření laboratoře a spektrum nabízených služeb.....	4
3.1. Nabízená laboratorní vyšetření.....	4
4. Manuál pro odběr primárních vzorků.....	4
4.1. Základní informace pro uživatele laboratorních služeb.....	4
4.2. Identifikační označení primárního vzorku.....	4
4.3. Průvodní listy k vyšetření.....	5
4.3.1. Požadavky na konzultační vyšetření.....	6
4.4. Informace pro odběry a fixaci vzorků.....	6
4.4.1. Odběry a fixace tkání.....	6
4.4.2. Odběry tělesných tekutin	8
4.5. Informace k dopravě materiálu.....	8
4.6. Informace pro pacienta k odběrům.....	8
5. Preanalytické procesy v laboratoři.....	8
5.1. Příjem průvodních listů a materiálu.....	9
5.2. Postupy při doručení vadných (kolizních) primárních vzorků.....	9
5.3. Postupy při nesprávné identifikaci materiálu nebo průvodního listu.....	10
6. Fáze po vyšetření.....	10
6.1. Bezpečné odstraňování materiálů.....	10
6.2. Manipulace a skladování materiálu.....	10
6.2.1. Skladování před a v průběhu vlastního vyšetření.....	10
6.2.2. Skladování po vyšetření.....	11
6.3. Dodatečná vyšetření a časový interval pro jejich požadování.....	11
6.4. Opakování vyšetření stejného primárního vzorku.....	11
7. Vydávání výsledků a komunikace s laboratoří.....	11
7.1. Informace o formách vydávání výsledků.....	11
7.2. Typy nálezů a laboratorních zpráv.....	12
7.3. Změny výsledků a nálezů.....	12
7.4. Intervaly od dodání materiálu k vydání výsledků.....	12
7.5. Konzultační činnost laboratoře.....	13
7.6. Způsob řešení stížností.....	13
7.7. Abecední seznam laboratorních vyšetření.....	14
8. Přílohy.....	15

MUDr. Jana Přádná Histopatologická laboratoř s. r. o. Maticice školské 17 371 02 České Budějovice	Laboratorní příručka	Platné od: 1. 1. 2024
		Změna: 1. 1. 2024
		Vydání č.: 6

1. Úvod

Cílem dokumentu je informovat lékaře a žadatele o laboratorní vyšetření o nabídce našich služeb, poskytnout zdravotnickým pracovníkům potřebné informace před vlastním vyšetřením, o jeho průběhu a po vyšetření (informace o vydávání výsledků).

Tato příručka je jedním z prostředků pro komunikaci mezi lékaři a laboratoři a v neposlední řadě je prezentací naší práce.

Laboratorní příručka je součástí řízené dokumentace laboratoře, je pravidelně aktualizována a žadatelům o vyšetření je dostupná v tištěné nebo elektronické podobě. Žadatelé o vyšetření jsou informováni o změnách a aktualizacích. V tištěné podobě je k dispozici u manažera kvality MUDr. Jana Přádná Histopatologická laboratoř, s. r. o.

2. Základní informace o laboratoři

MUDr. Jana Přádná, Histopatologická laboratoř s. r. o. (dále jen laboratoř) má v souladu se svými odbornými možnostmi stanoven soubor metod laboratorního vyšetření, který může realizovat. Pracovníci laboratoře splňují svým vzděláním podmínky odborné způsobilosti. Laboratoř je držitelem Osvědčení o splnění podmínek Auditu II NASKL dle normy ČSN EN ISO 15189:2013 pod číslem AR3-006-2022-0479-823. Zároveň je držitelem osvědčení o registraci NASKL – Registr klinických laboratoř, číslo osvědčení: RKL/0479/807_823.

Identifikační a důležité údaje laboratoře:	
MUDr. Jana Přádná Histopatologická laboratoř s. r. o.	Maticice školské 17, 371 02 České Budějovice
Jednatel:	Ing. Petr Vrána MUDr. Matouš Přádný
Provozní doba laboratoře	Po - Pá : 5:30 – 14:30

Kontaktní údaje	
Vedoucí laboratoře:	MUDr. Ondřej Nikolov
Manažer kvality:	Katarína Vránová
Telefon:	723 949 822
Email:	vranova@histologiecb.cz
Laborantka:	Eva Nýdlová
Telefon:	387 730 243

MUDr. Jana Příkladná Histopatologická laboratoř S. r. o. Matice školské 17 371 02 České Budějovice	Laboratorní příručka	Platné od: 1. 1. 2024
		Změna: 1. 1. 2024
		Vydání č.: 6

3. Zaměření laboratoře a spektrum nabízených služeb

Laboratoř nabízí pro ambulantní chirurgické, gastroenterologické, RTG, gynekologické, endokrinologické, stomatologické, kožní, urologické a ortopedické praxe kompletní bioptickou službu s přímou návazností na případná imunohistochemická vyšetření.

Dále zajišťuje další vysoce odborná specializovaná vyšetření ve smluvních a akreditovaných laboratořích, včetně dodání výsledků těchto vyšetření žadatelům.

Pracoviště provádí laboratorní diagnostická vyšetření z těchto materiálů:

- kožní biopsie
- žaludeční a střevní biopsie, biopsie jícnu
- biopsie dutiny ústní
- PB biopsie děložního čípku
- cytologické nátěry tělních tekutin

3.1. Nabízená laboratorní vyšetření

- Histologické vyšetření výše uvedených tkání
- Imunohistochemické vyšetření – včetně přímé imunofluorescence (PIF)
- Histochemické vyšetření tkání
- Zcela náhodná cytologická negynekologická vyšetření tělních tekutin z dodaných nátěrů na podložním skle

4. Manuál pro odběr primárních vzorků

4.1. Základní informace pro uživatele laboratorních služeb

V této kapitole jsou obsaženy specifické pokyny týkající se správného odběru, fixace a zacházení s materiálem pro histologické vyšetření. Jsou důležité nejenom pro pracovníky laboratoře, ale zejména pro odesílajícího lékaře a další zdravotnické pracovníky odpovědné za odběry, fixaci a označení materiálu či preparátů.

4.2. Identifikační označení primárního vzorku

Každý vzorek musí být označen štítkem s uvedením minimálně:

- **jméno a příjmení pacienta**
- **rodné číslo pacienta, případně jiný kód (číslo pojištěnce, datum, rok narození, pohlaví apod.).**
- **slovní identifikace vzorku, popis místa odběru**

MUDr. Jana Přádná Histopatologická laboratoř S. r. o. Matice školské 17 371 02 České Budějovice	Laboratorní příručka	Platné od: 1. 1. 2024
		Změna: 1. 1. 2024
		Vydání č.: 6

Ke každému vzorku musí být přiložen *Průvodní list k zásilce histologického materiálu (vždy dvojmo)*. Vzor *Průvodního listu k zásilce histologického materiálu* je součástí přílohy této Příručky.

4.3. Průvodní listy k vyšetření

S každým materiálem na histologické vyšetření musí do laboratoře dojít řádně dvojmo vyplněná průvodka. Ústní požadavky na vyšetření nejsou ze strany laboratoře akceptovány.

Musí obsahovat minimálně tyto povinné údaje:

Povinné údaje:

- jednoznačná identifikaci pacienta: jméno a příjmení, rodné číslo, datum narození (novorozenci, cizinci), pohlaví pacienta a adresa nemocného
- kód zdravotní pojišťovny
- identifikaci žadatele o vyšetření – IČP, adresa a kontakt lékaře;
- předmět vyšetření a lokalizace (tkáňový původ vzorku),
- klinickou diagnózu (popř. stručný klinický průběh, anatomická specifikace místa odběru),
- požadované vyšetření,
- datum odběru primárního vzorku,
- podpis žadatele o vyšetření,
- fixační tekutina (druh)
- údaje, které vyplní laboratoř při příjmu vzorku: datum přijetí vzorku laboratoří, číslo vzorku (pořadové), podpis či zkratka přijímající osoby.

- předchozí histologické vyšetření,
- popis odebraného materiálu,
- trvání nemoci
- předchozí léčba (ozařování, event. jiná léčba)
- razítko žadatele o vyšetření,
- údaje, které vyplní laboratoř při příjmu vzorku: poznámky o míře kvality vzorku, vzhledu vzorku aj.

Upozornění:

- Na průvodním listu k zásilce histologického materiálu a skle či nádobce s materiálem musí být jednoznačná identifikace pacienta. Pokud tomu tak není, viz. Postupy při nesprávné identifikaci materiálu nebo průvodního listu.
- Údaje psané rukou musí být vždy čitelné a případné požadavky jednoznačné.
- Kopie průvodního listu k vyšetření musí být rovněž opatřena razítkem s podpisem odesílajícího lékaře, nikoliv pouze originál.

MUDr. Jana Přádná Histopatologická laboratoř S. r. o. Matice školské 17 371 02 České Budějovice	Laboratorní příručka	Platné od: 1. 1. 2024
		Změna: 1. 1. 2024
		Vydání č.: 6

4.3.1. Požadavky na konzultační vyšetření

Konzultačním vyšetřením se rozumí konzultace histologického vyšetření patologa s jiným patologem.

Do laboratoře jsou tyto zásilky dopravovány pracovníky laboratoře či vybraným přepravcem odesílajícího lékaře a mají obsahovat průvodní list, parafínové bloky, histologické preparáty.

Průvodní list ke konzultaci musí obsahovat tyto údaje:

- všechny povinné údaje jako u běžného histologického vyšetření - Průvodní list k zásilce histologického materiálu,
- požadavek na druh vyšetření
- číslo konzultační biopsie, které musí být identické s číslem na přiloženém parafínovém bloku a histol. preparátu.
- v některých případech jsou navíc zasílány průvodní dopisy s podrobnými informacemi o zaslané biopsii, jež mohou být adresovány konkrétnímu lékaři.
- v případě, že je s materiálem zaslán pouze průvodní dopis, musí obsahovat stejné údaje jako průvodní list k vyšetření.

Upozornění:

Musí být jednoznačná identifikace parafínového bločku a průvodky. Pokud tomu tak není, řešíme neshody telefonicky.

4.4. Informace pro odběry a fixaci vzorků

4.4.1. Odběry a fixace tkání

4.4.1.1. Všeobecné zásady pro odběry tkání

Odběr:

Odběry provádí vždy specializovaný lékař ze specializovaných praxí, oddělení a dalších zdravotnických zařízení.

Materiál, který ošetřující lékař odebere při operačním vyšetření posílá celý na naše pracoviště. U větších vzorků je vhodné provést označení a orientaci patologické léze (např. stehem, barevné značení tuší).

Za bezpečné odesílání materiálů odpovídá lékař provádějící odběr.

Fixace:

Tkáň odebraná pro histologické vyšetření musí být **IHNED FIXOVÁNA**. Jako fixační tekutina se nejčastěji používá 10% formol nebo jiná používaná fixativa (např. pufr Michaels B fixační).

Upozornění:

- Fixační tekutiny musí být vždy dostatečné množství, tkáň musí být zcela potopena.
- Fixační tekutina musí mít ze všech stran dostatečný přístup k tkáni, tzn. nejprve je nutné nalít tekutinu do nádoby a potom do ní vložit tkáň – ne naopak!

MUDr. Jana Přádná Histopatologická laboratoř S. r. o. Matice školské 17 371 02 České Budějovice	Laboratorní příručka	Platné od: 1. 1. 2024
		Změna: 1. 1. 2024
		Vydání č.: 6

- Plošné vzorky se před vložením do fixační tekutiny napínají na pevné podložky (např. korek, polystyren), zabrání se tak jejich pokroucení.
- Materiály je nutno dávat do nádob, které odpovídají jejich velikosti, nikdy je do nádob neměstnat!
- Nádobu je nutno řádně uzavřít, aby nedošlo k vylití fixační tekutiny a ztrátě vzorku! Takto uložená a fixovaná tkáň je z hlediska času kvalitativně neměnná až do doby zpracování. Objemný materiál laboratoř uchovává až do doby konečného stanovení diagnózy. Drobné materiály se zpracovávají celé.

Preparáty a parafinové bloky z jednotlivých vyšetření se uchovávají následně minimálně 5 let.

4.4.1.2. Specifické požadavky pro odběr a fixaci

Pro některá vyšetření (např. PIF) je nezbytné zaslat nativní vzorek nebo použít jinou fixaci než formol (pufr Michaels). Vzhledem k tomu, že se jedná o speciální vyšetření doporučujeme před odběrem kontaktovat laboratoř telefonicky nebo e-mailem a domluvit svoz a konkrétní detaily.

Přímá imunoflouescence (zkráceně PIF):

Při odběru se odebírají 2 excize. Neprovádí se odběr z centra (spodiny) ulcerace.

U autoimunitních bulózních dermatóz či porphyria cutanea tarda je doporučován perilezióální odběr kůže do 1 cm od okraje čerstvé léze.

U kožních vaskulitid je bioptována čerstvá, neulcerovaná léze.

U lupus erythematosus je bioptován plně rozvinutý projev (trvajícím i několik týdnů), diagnostický přínos má i odběr z kůže klinicky nepostižené.

U afekce dutiny ústní se provádí odběr z čerstvé léze, eventuálně odběr z rozhraní afekce a nepostižené sliznice.

Následně se 2 odebrané excize uloží do setu se 2 nádobkami (předplněnými fixačními roztoky), které Vám poskytne naše laboratoř. První excize je vložena do nádobky s 10 % formolem, druhá excize do nádobky s Michaelisovým fixačním roztokem.

Transport vzorků probírá dle zvyklostí jednotlivých pracovišť, případně dle domluvy s laboratoři.

Označení

Nádoba s materiálem i průvodka musí být zásadně označeny shodně. Jednoznačná identifikace pacienta na průvodce a vzorku je dána těmito parametry:

- **jméno a příjmení pacienta**
- **rodné číslo pacienta, případně jiný kód (číslo pojištěnce, datum, rok narození apod.).**
- **slovní identifikace vzorku, popis místa odběru**

MUDr. Jana Přádná Histopatologická laboratoř S. r. o. Matice školské 17 371 02 České Budějovice	Laboratorní příručka	Platné od: 1. 1. 2024
		Změna: 1. 1. 2024
		Vydání č.: 6

Pokud je shoda ve značení, materiál je zpracován, pokud není, laborantka řeší doplnění dalších identifikačních znaků, tím že kontaktuje telefonicky nebo osobně ošetřujícího lékaře a žádá dodání chybějícího. Viz. 5.3 Postupy při nesprávné identifikaci materiálu nebo průvodního listu.

4.4.2. Odběry tělesných tekutin

Laboratoř není vybavena na zpracování tělesných tekutin, proto tyto tekutiny nepřijímá a přijímá pouze zhotovené nátěry.

4.4.2.1. Zhotovení nátěrů z tělesných tekutin a jejich fixace

Nátěry se dělají na podložní sklo, nátěr se natře na sklo špejlí se smotkem vaty, nebo se rozetře druhým sklem po celé ploše. Skla je nutné označit číslem identickým s číslem na žádance.

Po zhotovení nátěru je nutná fixace **sprejovým fixativem**

– ihned po natření na podložní sklo a označení vzorku nanese odebírající lékař toto fixativum na vrstvu materiálu na podložním skle ze vzdálenosti nejméně 20-25 cm na celou plochu skla a po zaschnutí je vloží do krabičky na preparáty.

4.5. Informace k dopravě materiálu

Přeprava materiálu do laboratoře:

Řádně zafixovaný materiál, umístěný do vhodných pečlivě uzavřených a označených nádob (na požádání dodává naše laboratoř vhodné nádoby s fixační tekutinou) s vyplněným průvodním listem je přepraven do odběrové místnosti pro biologický materiál, která je v budově EUC Klinika, M. školské 17 v suterénu. Otevřena je Po – Pá od 6:00 do 20:00

4.6. Informace pro pacienta k odběrům

Laboratoř nemá žádné specifické požadavky na připravenost pacienta k odběrům. Odběry provádí vždy kvalifikovaný specializovaný lékař, který je za ně odpovědný.

5. Preanalytické procesy v laboratoři

5.1. Příjem průvodních listů a materiálu

MUDr. Jana Přádná Histopatologická laboratoř S. r. o. Matice školské 17 371 02 České Budějovice	Laboratorní příručka	Platné od: 1. 1. 2024
		Změna: 1. 1. 2024
		Vydání č.: 6

Laborantka na histologickém pracovišti provede:

- *Přiřazení histologického materiálu k průvodce dle povinných identifikačních znaků – viz 4.3 Průvodní listy k vyšetření.*
- *V případě konzultačních vyšetření přiřazení zaslaných parafinových bloků či skel k průvodnímu listu*
 - dle povinných údajů – viz 4.3.1 Požadavky na konzultační vyšetření.
 - Vždy musí souhlasit čísla bloků (preparátů) a čísla na průvodním listu, event. průvodním dopise.
- *Kontrolu správnosti dodaného materiálu – neporušenost obalu (pokud je důležité vzhledem k charakteru vzorku) – viz. kapitola 5.2. Postup při doručení vadných (kolizních) primárních vzorků*
- *Kontrolu náležitostí průvodních listů – viz. 4.3 Průvodní listy k vyšetření.*
- *Označení materiálu či skel a průvodních listů shodným pořadovým číslem*

Při příjmu materiálu pro běžná i konzultační histologická vyšetření laborantka dále provede:

- *Identifikační záznam materiálu v Příjmové knize.*

5.2. Postupy při doručení vadných (kolizních) primárních vzorků

Dodáno rozbité sklo (s nezpracovaným nátěrem):

- Pokud je sklo **částečně** zachovalé, pak lze je „orientačně“ obarvit a odečíst i limitovaný nátěr.
- Je-li sklo **rozbité zcela**, nelze jej obarvit a odečíst, pak materiál není přijat k dalšímu zpracování. Ošetřující lékař je telefonicky informován pracovníkem laboratoře, který provede zápis do Evidence odmítnutých vzorků s uvedením těchto náležitostí – datum, příjmení a rodné číslo pacienta, žadatel o vyšetření, komu bylo odmítnutí ohlášeno, důvod odmítnutí vzorku, podpis pracovníka laboratoře.

Dodán histologický materiál v porušeném obalu:

- Je-li nádobka otevřená, ale obsahuje odebraný materiál, pak je zpracován běžnou technikou.
- Pokud je materiál příliš malý a došlo k jeho vylití i s fixační tekutinou, pak jej nelze zpracovat. Tuto skutečnost oznámí pracovník laboratoře lékaři a ten pak informuje ošetřujícího lékaře. O této skutečnosti je proveden zápis do Evidence odmítnutých vzorků s uvedením těchto náležitostí – datum, příjmení a rodné číslo pacienta, žadatel o vyšetření, komu bylo odmítnutí ohlášeno, důvod odmítnutí vzorku, podpis pracovníka laboratoře.

Dodán histologický materiál bez průvodky

Dodán histologický materiál bez průvodky, pak laborantka na základě telefonické domluvy s ošetřujícím lékařem vyplní průvodní list a současně žádá o zaslání originální průvodky s razítkem, která je následně připojena k duplikátu.

MUDr. Jana Přádná Histopatologická laboratoř S. r. o. Matice školské 17 371 02 České Budějovice	Laboratorní příručka	Platné od: 1. 1. 2024
		Změna: 1. 1. 2024
		Vydání č.: 6

Dodán průvodní list bez histologického materiálu

Dodán průvodní list bez materiálu, pak laborantka kontaktuje telefonicky ošetřujícího lékaře a žádá dodání chybějícího materiálu. V případě, že materiál dodán není, laborantka zapíše žádanku do F13 evidence odmítnutých vzorků a zapíše záznam o neshodě do formuláře F 28.

5.3. Postupy při nesprávné identifikaci materiálu nebo průvodního listu

Nesoulad v základních identifikačních znacích pro přidělení průvodky ke vzorku histologického materiálu (jméno a příjmení pacienta, rodné číslo pacienta, číslo pojišťovny, příp. číslo přidělené ošetřujícím lékařem)

- Materiál není přijat k dalšímu zpracování, pokud neobsahuje alespoň jeden z výše uvedených údajů. Doplnění dalších identifikačních znaků řeší laborantka, která kontaktuje telefonicky ošetřujícího lékaře a žádá dodání chybějícího. Na průvodní list je poznačeno, že identifikace na materiálu byla telefonicky dožádána „po telefonické domluvě“ pracovník laboratoře stvrdí získané údaje svojí identifikací (podpisem) na přední straně průvodky.
- Průvodka není řádně vyplněná – schází některé povinné údaje viz kapitola 3.2. Materiál je přijat a nesrovnalosti řeší laborantka, která kontaktuje telefonicky ošetřujícího lékaře a žádá dodání chybějících údajů. Na přední list průvodky a do knihy neshod při příjmu materiálu je poznačeno, že identifikace na průvodce byla telefonicky dožádána „po telefonické domluvě“ pracovník laboratoře stvrdí získané údaje svojí identifikací (podpisem).

6. Fáze po vyšetření

6.1. Bezpečné odstraňování materiálů

Bezpečná likvidace biologického materiálu po vyšetření již nepotřebných vzorků je popsána v Provozním řádu laboratoře. Postupy vychází z platných právních předpisů v oblasti nakládání s nebezpečnými odpady.

6.2. Manipulace a skladování materiálu

6.2.1. Skladování před a v průběhu vlastního vyšetření

Skladování vzorku je v souladu s obecnými právními předpisy a doporučeními odborných společností.

Vzorky, které nejsou zpracovány celé, jsou omezenou dobu skladovány pro případné opakování vyšetření, nebo dovyšetření požadované lékařem.

6.2.2. Skladování po vyšetření

MUDr. Jana Přádná Histopatologická laboratoř S. r. o. Matice školské 17 371 02 České Budějovice	Laboratorní příručka	Platné od: 1. 1. 2024
		Změna: 1. 1. 2024
		Vydání č.: 6

Většina biologického materiálu je zpracována beze zbytku. Pokud dojde k uložení zbytku materiálu, pak je materiál ponechán v laboratoři max. 5 dní při pokojové teplotě. Následně je materiál likvidován dle platné legislativy.

6.3. Dodatečná vyšetření a časový interval pro jejich požadování

Pravidla pro požadavky na dodatečná vyšetření od žadatelů o vyšetření jsou obdobná jako pro ústní požadavky na dovyšetření od lékaře, který vznese požadavek na lékaře - histologa. Časový interval pro jejich požadování se liší podle materiálu a požadovaného vyšetření. Vždy je třeba konzultace žadatele s lékařem. Nález dodatečného vyšetření se píše vždy pod původní histologický nález, který zůstane zachován a pod něj se napíše -Dodatečné vyšetření a pokračuje text nového nálezu, kde je vyjádřen vztah obou sdělení. Text nálezu lékař zkontroluje a je vytištěn nový výsledkový list, který obsahuje původní i dodatečný nález.

6.4. Opakování vyšetření stejného primárního vzorku

V případě, že je potřeba opakovat vyšetření z důvodu podezření na nesprávnost výsledku, je toto opakování provedeno na náklady laboratoře. Pokud vzorek již není k dispozici, je zahájena komunikace se žadatelem o vyšetření ohledně možnosti opakování odběru.

7. Vydávání výsledků a komunikace s laboratoří

7.1. Informace o formách vydávání výsledků

MUDr. Jana Přádná, histopatologická laboratoř s. r. o. používá v současné době v zásadě jeden stěžejní způsob vydávání výsledků a tím je tisk výsledků na průvodní listy vyšetření a jejich distribuce.

Výsledky vyšetření jsou odpovědným pracovníkem zapsány na Průvodní list k zásilce histologického materiálu v části Histologický nález.

Před vydáním jsou výsledky kontrolovány, schvalovány a podepsány odpovědným pracovníkem laboratoře. Výsledky vyšetření, určené pro odeslání klientům, jsou ihned rozděleny do nadepsaných obálek a poté odeslány (svozem, poštou). U všech onkologických nálezů jsou výsledky ještě hlášeny onkologicky.

Hlášení telefonem

Komunikace telefonem je užívána jen v případě nebezpečí z prodlení, řešení nějakého vzniklého problému, k zajištění potřebných chybějících informací apod.

Vedoucí laboratoře předává výsledky telefonicky pouze klinickému lékaři, kterého zná. O hlášení provede záznam do knihy telefonických hlášení s uvedením kdo výsledek hlásil, komu a kdy.

MUDr. Jana Přádná Histopatologická laboratoř S. r. o. Matice školské 17 371 02 České Budějovice	Laboratorní příručka	Platné od: 1. 1. 2024
		Změna: 1. 1. 2024
		Vydání č.: 6

Seznam nálezů v kritickém intervalu:

- Okamžité hlášení maligních novotvarů u dítěte klinickému lékaři
- Maligní novotvary dospělých, které mohou způsobit akutní stav (ileus)
- Nečekané nálezy maligních novotvarů v uzlinách

Hlášení nálezu v kritickém intervalu probíhá telefonicky viz hlášení telefonem nebo osobním sdělením lékaři.

7.2. Typy nálezů a laboratorních zpráv

Používá se výdej:

- hotové, úplně uzavřené průvodní listy, s definitivně stanovenou diagnózou
- neúplné průvodní listy – jedná se o předběžná sdělení v případě potřeby konzultačních vyšetření, kdy výsledky ještě chybějí. Po obdržení výsledku ze smluvní laboratoře je kopie nálezu neprodleně zaslána žadateli o vyšetření a originál přiložen k původnímu nálezu založeném v kartotéce.

7.3. Změny výsledků a nálezů

Ke změně výsledků by nemělo docházet. Pokud by k němu došlo, je zaznamenáno datum a jméno osoby, která změnu dodatečně provedla. Původní nález zůstane vždy zachován a pod něj se napíše: Dodatečné sdělení a napíše se nový nebo doplněný výsledek. Tento výsledek podepíše lékař, který změnu provedl.

V případě, že laboratoř zjistí chybně vydaný nález, komunikuje s žadatelem vždy vedoucí laboratoře. Žadateli o vyšetření (ošetřujícímu lékaři) je dodán nový průvodní list se správnými výsledky.

7.4. Intervaly od dodání materiálu k vydání výsledků

Výsledky všech vyšetření jsou při běžném rutinním provozu předány vždy maximálně do týdne. Jsou kompletovány 1x denně a připraveny pro jednotlivé praxe. Výjimku tvoří pouze imunohistochemická dovyšetření, jejichž zpracování je časově náročnější.

Výsledky většiny histologických vyšetření je laboratoř schopna zabezpečit do 5 dnů od převzetí materiálu.

7.5. Konzultační činnost laboratoře

Požadavky na konzultační vyšetření včetně materiálu jsou zpravidla zasílány poštou do smluvních laboratoří na žádost klinického lékaře (nutno přiložit samostatnou žádanku se

MUDr. Jana Přádná Histopatologická laboratoř S. r. o. Matice školské 17 371 02 České Budějovice	Laboratorní příručka	Platné od: 1. 1. 2024
		Změna: 1. 1. 2024
		Vydání č.: 6

specifikací požadavku na typ a rozsah vyšetření) nebo lékaře histologické laboratoře. Zásilka obsahuje průvodní list k vyšetření, parafinové bloky event. preparáty a případně také průvodní dopis, který může být adresovaný konkrétnímu lékaři smluvní laboratoře (více viz. kap. 4.3.1).

7.6. Způsob řešení stížností

Zákazníci (lékaři požadující vyšetření) nebo jiné strany (státní správa, NASKL apod.) mohou podávat stížnosti na činnosti laboratoře na:

- výsledky laboratorních vyšetření
- způsob jednání pracovníků
- nedodržení ujednání vyplývajících z uzavřené dohody o provedení vyšetření, zejména pak nedodržení dohodnuté lhůty

Způsob podání stížností:

- písemně - pošta, e-mail, datová schránka
- ústně – osobní jednání, telefonicky

Jakýkoliv z výše uvedených způsobů je podnětem pro řešení stížnosti. Stížnosti lze podat do 30 kalendářních dnů po obdržení sjednané služby (výsledků vyšetření).

Postupy pro řešení možných (předpokládaných) stížností:

1. Nedodání výsledku ve stanoveném termínu

Je-li stížnost oprávněná a výsledky nebyly skutečně dodány v termínu uvedeném v Laboratorní příručce, postupuje pracovník takto:

- ověří totožnost stěžujícího (žadatel o vyšetření);
- v případě známých výsledků jsou sděleny klientovi, ale pouze vedoucím laboratoře;
- pokud je vyšetření bez výsledků, informuje klienta o nejbližším termínu dodání výsledků.

2. Stížnosti na výsledky laboratorního vyšetření

Stížnost je předána k vyřízení vedoucímu laboratoře. Oprávněný pracovník, který vyřeší stížnost, zapíše do Knihy Záznam o stížnosti.

3. Stížnosti na pracovníky laboratoře

Každá taková stížnost je předávána k řešení vedoucímu laboratoře.

Termíny pro vyřízení stížností:

Pokud stížnost není řešena ihned, je termín na vyřízení stížnosti 30 kalendářních dnů.

V tomto termínu oznámí odpovědný pracovník lékaři (nebo pacientovi) výsledek šetření. V případě, že nelze v tomto termínu stížnost dořešit, informuje stěžovatele o dosavadním postupu (např. znalecký posudek).

MUDr. Jana Přádná Histopatologická laboratoř S. r. o. Matice školské 17 371 02 České Budějovice	Laboratorní příručka	Platné od: 1. 1. 2024
		Změna: 1. 1. 2024
		Vydání č.: 6

7.7. Abecední seznam laboratorních vyšetření

Barvení Alcianová modř	Průkaz mukopolysacharidů
Hematoxylin-eosin	Základní, přehledné barvení
Hematoxylin-van Gieson	Barvení kolagenu
PAS	Průkaz polysacharidů
PERLS průkaz železa	Průkaz železa
Toluidinová modř	Průkaz žírných buněk
Warthin – Starry (impregnační metoda)	Průkaz bakterie Helicobacter-pylori
Giemsa-Romanowski	Cytologické barvení

MUDr. Jana Přádná Histopatologická laboratoř S. r. o. Matice školské 17 371 02 České Budějovice	Laboratorní příručka	Platné od: 1. 1. 2024
		Změna: 1. 1. 2024
		Vydání č.: 6

8. Přílohy

Příloha č. 1 Průvodní list k zásilce histopatologického materiálu

MUDr. Jana Přádná Histopatologická laboratoř s.r.o.	Číslo materiálu:
Matice školské 17 371 02 České Budějovice	
Tel: 387 730 243	

PRŮVODNÍ LIST K ZÁSILCE HISTOLOGICKÉHO MATERIÁLU

Jméno nemocného:

Rodné číslo: Kód Z.P.:

Pohlaví:

Adresa nemocného:

Předmět vyšetření a lokalizace:

.....

Trvání nemoci:

Předchozí ozařování:

Předchozí histologická vyšetření:

Fixační tekutina (druh): Formol 10% Jiné:

Klinická diagnóza (popř. stručný klinický průběh):

Odesílatel, podpis lékaře (razítko):

Datum odběru

MUDr. Jana Přádná Histopatologická laboratoř S. r. o. Matice školské 17 371 02 České Budějovice	Laboratorní příručka	Platné od: 1. 1. 2024
		Změna: 1. 1. 2024
		Vydání č.: 6

Materiál přijal:

Datum a čas přijetí:

HISTOLOGICKÝ NÁLEZ

Č.: Odeslán dne:

Uvolnil:

.....

Podpis:

.....